

VÄLKOMMEN TILL SKOLAN!

BÄSTA VÅRDNADSHAVARE

Att inleda det första skolåret upplevs både med glädje och spänning.

I detta häfte finns information som är nyttig då en familjemedlem skall inleda sin skolgång.

Därutöver ger varje skola enskild information om den egna verksamheten.

Skolans rektor och lärare, samt personalen vid grundläggande utbildningen står till tjänst med information i alla ärenden som berör skolstarten och skolgången.

Då skolan börjar

Då skolan börjar möter barnet nya utmaningar. Barnets liv får ett nytt innehåll. Vid skolstarten krävs det mycket av barnet och föräldrarnas stöd och hjälp behövs. Dörren till en ny och annorlunda värld öppnas. I denna värld måste barnet hitta sin egen plats. Förskoleåret ger en god grund för att börja skolan.

Barnet har en naturlig, stark vilja att lära sig. Skolfärdigheten hos förstaklassister syns i glädjen att lära sig. Positiva upplevelser av lärandet och övrigt i anslutning till skolans vardag stärker barnet. Detta är grunden för ett livslångt lärande.

Undervisningen i skolan

Då skolan börjar får barnet en läsordning, där man ser vilka tider skolan börjar och slutar under veckan. Första- och andraklassisterna har 20 veckotimmar. Till dessa veckotimmar hör modersmål, matematik, omgivningslära, religion, bildkonst, småslöjd, musik och gymnastik. Under rasterna vistas eleverna ute på skolgården och övervakas då av lärare och annan personal.

Skolan arbetar enligt en läroplan som är gemensam för de kommunala svenskspråkiga grundskolorna. Vasa övningsskola arbetar enligt en egen godkänd läroplan.

Färdigheter som en skolelev behöver

Förstaklassisterna behöver föräldrarnas hjälp, stöd och ibland även tröst. Med tiden behöver skoleleverna ändå lära sig att ta initiativ och ta ansvar för det de håller på med. I skolan lär barnen sig att "arbeta" tillsammans med andra i stora grupper samt att följa gemensamma regler.

Vid skolstarten fungerar allt smidigare om barnet kan:

- uppföra sig väl
- lyssna på andra och vänta på sin tur
- fungera i grupp
- lösa problem genom att diskutera
- säga/skriva sitt namn
- ta hand om sina egna saker
- ha hand om sin egen hygien och klä på sig själv
- använda penna och sax
- äta med kniv och gaffel
- smaka på olika maträtter

En lyckad skolstart

Varje barn behöver kärlek och trygghet. Då föräldrarna sätter gränser för barnet kan det växa i trygghet. Att den vuxna finns nära i vardagen och lyssnar på barnet är viktigt.

Då skolan börjar kan föräldrarna hjälpa sitt barn på många olika sätt. Det är mycket viktigt att föräldrarna förhåller sig positivt till skolan och stöder barnet. Kunskaper eller skolmognad är inte det enda barnet behöver för att kunna börja skolan. Det behövs också glädje och entusiasm. Då barnet får känna glädje av att ha klarat av saker ökar tron på egna förutsättningar. Då vågar barnet mera och självkänslan ökar. Det lönar sig att diskutera skolan hemma. Det är bra och viktigt att tala positivt om lektionerna, rasterna, matsituationen och de andra barnen. På detta sätt får barnet en positiv uppfattning och attityd till skolan.

Tips till hemmen för att underlätta skolstarten

- var positiv till skolan
- förbered barnet för skolstarten
- var intresserad av barnets skoluppgifter
- förvänta dig inte för mycket av barnet
- låt barnet bli självständigt
- ta kontakt med skolan vid behov
- anmäl barnet till morgon- eller eftermiddagsverksamhet vid behov

Kom också ihåg

- morgonmål och en lång nattsömn (10-11 timmar) är guld värda
- motion stärker kroppen, ökar känslan av välmående och aktiverar hjärnan
- att lära barnet den tryggaste skolvägen, öva gärna att gå den tillsammans
- en bestämd tid och plats för läsläsning ökar känslan av trygghet
- högläsning underlättar barnets inläring, ökar ordförrådet och berikar fantasin.

Leken

Leken är barnets arbete. Genom leken går barnet igenom dagens händelser. Leken ger avslappning och möjlighet att utveckla fantasin. För mycket tid framför dator, spelkonsoler eller TV kan inverka negativt på barns koncentrationsförmåga, språkutveckling, sociala kontakter och fysiska kondition. Det är de vuxnas uppgift att bedöma vilka program och spel som är lämpliga och i vilken utsträckning dessa utvecklar barnets fantasi och världsbild.

Samarbete

En lyckad skolstart grundar sig på ett förtroendefullt samarbete mellan hemmet och

skolan. Föräldramöten, utvecklingssamtal och Wilma är de viktigaste samarbetsformerna. Wilma är ett elektroniskt system, som används för att förbättra informationsöverföringen och kontakten mellan föräldrarna och skolan (<https://wilmase.vaasa.fi>).

I varje skola finns en föräldraförening, som består av representanter för vårdnadshavare och lärare. Föreningen ordnar program, som riktar sig till både elever och vårdnadshavare.

Grundskolans undervisning är offentlig, vårdnadshavarna har alltid möjlighet att bekanta sig med skolarbetet. Ett gott samarbete inverkar positivt på skolans och klassens sociala klimat samt bidrar till ett framgångsrikt resultat i skolarbetet.

Läraren

Då barnet litar på sin lärare, uppstår en gynnsam atmosfär för inlärning. Om det finns frågor i anslutning till skolgången, kontakta barnets lärare eller skolans rektor. Barnet beundrar sin lärare. För att inte skapa en konfliktsituation skall man därför undvika att kritisera skolan/läraren inför barnet. Oklarheter och meningsskiljaktigheter bör redas ut i en öppen diskussion mellan vuxna.

Ifall det sker omställningar i familjen är det alltid bra och önskvärt att läraren får veta om det, för att kunna beakta det i skolvardagen.

Skolgången

De viktigaste målsättningarna under det första skolåret är att få goda basfärdigheter i att läsa, skriva och räkna. Varje barn lär sig och går framåt i egen takt och enligt egna förutsättningar. Man bör inte jämföra barnet med syskon eller klasskamrater. Om barnet endast upplever känslor av misslyckanden i skolan känns skolgången snart svår och tråkig. För inläringen är det första skolåret viktigt. Då bygger man grunden för den fortsatta skolgången.

För att barnet skall utvecklas till harmoniska vuxna med en sund självkänsla krävs stöd, uppmuntran och sporrande feedback under hela skolgången. Detta stöds genom återkommande utvecklingssamtal där elever, vårdnadshavare och lärare deltar.

Skolmaten

Skolmaten serveras under förmiddagen. I skolmatsalen fästs vikt vid goda seder: Man smakar på all mat och man lär sig ett gott bordskick. Ifall eleven har behov av specialdiet skall vårdnadshavaren meddela detta till skolan (bifoga intyg utfärdat av läkare), om möjligt redan innan skolåret inleds.

Skolvägen

Barnet behöver tillsammans med vårdnadshavaren lära sig den säkraste vägen till skolan. Det är viktigt att använda reflex, i synnerhet när höstmörkret börjar lägga sig. Ifall en olycka inträffar på skolvägen ersätter staden eventuella kostnader, förutsatt att det inte är fråga om en olycka som omfattas av en lagstadgad försäkring.

Mobbning (KiVa skola)

Mobbning godkänns inte i skolan. Mobbing och lekfullt bråk är två skilda fenomen. Ibland kan det vara svårt att dra en gräns mellan dessa. Det är en god sak att diskutera hemma händelser i skolan och sådant som hänt på skolvägen. Vårdnadshavaren skall vid misstanke om mobbing genast ta kontakt med barnets lärare eller skolans rektor.

Regler

Eleven berörs förutom av de allmänna reglerna i samhället även av skolans egna regler (ordningsregler) samt de regler som man kommit överens om i klassen. Viktigt är att eleven vårdar de skolböcker och det material som han eller hon fått. Det är vanligt att man återanvänder läroböckerna i skolan. Om eleven tappar bort en bok kan hemmet åläggas att ersätta den. Eleven bör även ta ansvar för skolans gemensamma egendom. Eleven bör utföra sina uppgifter samvetsgrant och bety sig korrekt. (Lagen om grundläggande utbildning 35§ 2 momentet)

Frånvaro

Ifall barnet stannar hemma från skolan p.g.a. sjukdom är vårdnadshavaren skyldig att informera skolan om frånvaron. Om frånvaron beror på något annat än sjukdom bör vårdnadshavaren anmäla om ledighet. Vid frånvaro upp till 5 dagar vänder man sig till klassläraren och vid längre frånvaro till skolans rektor.

STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG

Allmänt stöd

Varje elev har rätt till kvalitativ undervisning och möjlighet till handledning och stöd för sitt lärande och sin skolgång. Behov av stöd som framkommer i samband med lärande och skolgång besvaras bl.a. med differentiering av undervisningen, samarbete mellan lärare, flexibel gruppering, stödundervisning, uppgörande av en plan för lärande, stödundervisning på deltid och arbetsinsatser av skolgångsbiträden.

Intensifierat stöd

En elev som behöver regelbundet stöd för sitt lärande eller sin skolgång eller flera olika former av stöd samtidigt, ges intensifierat stöd utifrån en plan för elevens lärande. Det intensifierade stödet planeras som en helhet för en enskild elev. Stödet byggs upp i samarbete med lärare och vid behov med andra sakkunniga, och i växelverkan med eleven och vårdnadshavarna/vårdnadshavaren. Via planen för elevens lärande får vårdnadshavarna/vårdnadshavaren information om sitt barns skolgång och lärande och kan således bättre stöda barnet. Inom det intensifierade stödet kan alla former av stöd användas.

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges elever som inte i tillräcklig utsträckning uppnår målen för tillväxt, utveckling och lärande trots att andra stödformer har getts. Särskilt stöd ordnas endera inom den allmänna läroplikten eller inom förlängd läroplikt. Stödet utgörs av specialundervisning, som baseras på ett beslut om särskilt stöd, och av andra stödformer inom den grundläggande utbildningen. För elever i behov av särskilt stöd uppgörs en individuell plan för hur undervisningen skall ordnas (IP). Elevens lärare gör upp planen i samarbete med eleven och vårdnadshavarna/vårdnadshavaren. I nödvändiga delar bereds planen som yrkesövergripande samarbete. IP har i uppgift att stöda elevens individuella lärande- och tillväxtprocess på lång sikt. En elev i behov av särskilt stöd kan gå i skola endera i en grupp för allmän undervisning eller i en specialklass.

Elevens välmående – vår gemensamma angelägenhet

Elevvårdens uppgift är att:

- främja och upprätthålla elevens goda lärande, goda fysiska och psykiska hälsa och sociala välbefinnande
- främja skolgemenskapens och skolmiljöns välbefinnande och ansvara för att skolmiljön är hälsosam, trygg och fri från hinder
- främja samarbetet mellan hemmet och skolan
- garantera tidigt stöd
- säkerställa att eleverna får likvärdiga och kvalitativa elevvårdstjänster som ges av skolpsykolog, skolkurator och skolhälsovård

Elevvården hör till skolans fostrings- och undervisningsuppdrag och präglas av ömsesidigt, förtroendefullt och respektfullt förhållningssätt mellan skolan eleven och hemmet.

Om du som vårdnadshavare känner oro för ditt barns skolgång, lärande eller välmående, uppmuntrar vi till kontakt med skolans lärare eller elevvårdspersonal i ett tidigt skede. Även eleven själv kan kontakta skolans lärare eller elevvårdspersonal. Skolans personal är också skyldig att initiera ärenden vid oro för en enskild elev.

Eleverna har tillgång till skolpsykolog och skolkurator samt skolhälsovårdare, skol-läkare och skoltandvård.

Skolkurator

En skolkurator har i uppgift att stöda elevens skolgång, sociala välbefinnande och positiva helhetsutveckling samt att förebygga sociala och psykiska problem. Med skolkuratorn kan eleven fundera över sin livssituation i och utanför skolan och sätta upp mål för sig själv. Förutom eleverna själva kan även vårdnadshavare, lärare och annan skolpersonal kontakta skolkuratorn.

Skolpsykolog

En skolpsykolog kan tillhandahålla mångsidigt elevvårdsstöd för att stöda elevens psykiska tillväxt och utveckling. Skolpsykologen finns till för hemmet och skolan när en elev har svårigheter som rör inlärning, koncentration och arbete i grupp. Eleven kan även få stöd vid olika känslomässiga problem och överraskande livshändelser. Till skolpsykologens arbetsuppgifter hör även konsultation av lärare och föräldrar. Det är möjligt att diskutera frågor som rör uppfostran och det vardagliga livet med psykologen.

Hälsovård

Skolhälsovården är en del av skolans elevvård. Målet med hälsovården är att stöda en sund tillväxt och utveckling hos eleven. Varje skola har en egen hälsovårdare och eleverna får information om mottagningstiderna via skolan. I Vasa genomgår alla blivande elever en hälsogranskning. Det är önskvärt att en vårdnadshavare är med under hälsogranskningen. Under det första skolåret besöker alla elever i årskurs 1 skolläkarens mottagning tillsammans med en vårdnadshavare. Elever i samtliga årskurser genomgår lagstadgade hälsogranskningar varje år. Förutom i årskurs 1 genomgår även eleverna i årskurserna 5 och 8 en omfattande hälsogranskning med tillhörande läkarbesök.

Tandvård

Varje elevs tänder granskas med cirka 1,5 års mellanrum fr.o.m. höstterminen i årskurs 1 vid tandvårdsmottagningen i det område, där elevens skola ligger. Mottagningen kallar eleverna till granskning. Om barnet har behov av ytterligare vård efter granskningen, ska vårdnadshavarna/vårdnadshavaren hålla reda på vårdtiderna och meddela läraren om dessa. I brådskande fall (t.ex. vid tandvärk och tandolycksfall) kan vårdnadshavarna själva kontakta tandvården. Tandvårdspersonalen vill påminna om att barnets mun och tandhygien sköts i samarbete mellan tandvårdsmottagningen och hemmet, dock så att det viktigaste arbetet sker i hemmet. En förutsättning för god tandhygien är att vårdnadshavarna/vårdnadshavaren övervakar tandborstningen morgon och kväll samt barnets intag av godis och läskedrycker.

Ett öppet samarbete stöder elevens skolgång på bästa sätt.

Morgon-/eftermiddagsverksamhet inom grundläggande utbildning

Det är en stor förändring både för barnet och hela familjen då barnet börjar skolan. Skolan medför nya utmaningar för nybörjaren då det gäller kunskap, förmåga och anpassning. Morgon- och eftermiddagsverksamheten är till för att stöda familjerna, samt att minska den tid barnet är ensam hemma då vårdnadshavarna arbetar eller studerar.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten är en frivillig avgiftsbelagd verksamhet som infaller på barnets fritid. Målsättningen med verksamheten är att med beaktande av barnets behov erbjuda mångsidig och rekreerad verksamhet samt också ge möjlighet till vila och egen ro. Morgon- och eftermiddagsverksamheten sker i skolan eller i närheten av skolan.

Verksamheten ordnas för eleverna i årskurs 1-2 samt för elever i andra årskurser som har beslut om särskilt stöd enligt lagen om grundläggande utbildning. Ansökan görs skriftligt genom Wilma-programmet (<https://wilmase.vaasa.fi>) under en tid som särskilt meddelas. Tilläggsuppgifter om morgon- och eftermiddagsverksamheten finns på stadens internetsidor:

<http://www.vaasa.fi/sv/tjanster/morgon-och-eftermiddagsverksamhet>

Skolans klubbverksamhet

Skolans klubbverksamhet är avgiftsfri och frivillig hobbyverksamhet som är avsedd för elever i åk 1-9 inom grundläggande utbildning. Bestämmelser om skolans klubbverksamhet finns i lagen om grundläggande utbildning samt i grunderna för läroplanen.

Klubbverksamhetens målsättningar:

- att få igång fritidverksamhet som är mångsidig och som stöder barnets och den unga människans uppväxt och som blir en stabil del av eftermiddagen för henne/honom
- att varje barn har möjlighet till åtminstone ett, t.ex. inom idrott, klubbintresse genom hela grundläggande utbildningen
- att genom klubbverksamheten också få med de barn och unga, som på grund av att t ex familjens stöd saknas, inte regelbundet kan utöva en hobby
- att fördjupa hemmets och skolans samarbetsformer
- att utnyttja tredje sektorns, skolans övriga samarbetspartners och olika förvaltning sorgans sakkunnighet i ordnande av klubbverksamhet
- att öka elevernas delaktighet
- att befästa samarbetet mellan skolan och andra samarbetspartners för barnens och de ungas bästa

VASA STADS SVENSKSPRÅKIGA GRUNDSKOLOR 1.8.2016

- Gerby skola, Västerviksvägen 27
rektor Fredrik Sundell 06 325 3400 / 040 581 3147
- Haga skola, Gustaf III:s stig 2
rektor Ann-Christine Loo-Örn 06 325 3281 / 040 761 3281
- Sundom skola, Sundomvägen 13
rektor Annika Snickars 06 325 3900 / 040 516 6046
- Vikinga skola, Idrottsgatan 10
rektor Inger Nabb 06 325 3380 / 040 581 3148
- Vasa Övningsskola, Kyrkoeshplanaden 11-13
Ledande rektor Gun Jakobsson 06 324 7600 / 050 371 9159

Kontaktuppgifter för grundläggande utbildning:
epost: förnamn.efternamn(at)vaasa.fi

- skoldirektör
Birgitta Höglund 06 325 3200 / 040 546 4498
- fostran- och undervisningschef
Marianne West 06 325 3152 / 040 777 3225
- förvaltningssekreterare
(de svenskspråkiga skolornas elevärenden)
Therése Kangas 06 325 3202
- utbildningssekreterare
(de finskspråkiga skolornas elevärenden)
Erja Kujanpää 06 325 3122

Vasa stad
Småbarnsfostran- och grundläggande utbildning
PB 2, 65101 Vasa
<http://www.vaasa.fi/sv/grundlaggande-utbildning>

Kuvitus: Enni Kortesiemi